

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2021 – 2022

**Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în
limba maghiară**

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

05.07.1989

Dragii mei,

În urmă cu un an vă scriam prima mea scrisoare de pe pământ irakian. Vremea a trecut așa cum a trecut și iată-mă la sfârșitul drumului pe care mi l-am propus să-l parcurg. Nu pot să spun că a fost greu, ci doar dorul de voi a fost mai greu de suportat ca toate. Fiind înarmat cu ambiție, voință și sănătate mi-am propus cu mulți ani în urmă să fac această aventură. Cu ajutorul vostru și al părinților am reușit să realizez acest vis. De ce spun asta? Pentru că scrisorile voastre săptămână de săptămână trezeau în mine curaj, mă mobilizau și-mi dădeau încredere că totul va fi bine. Acest lucru a contat foarte mult în realizarea acestui succes.

Dragii mei, aceasta este ultima scrisoare pe care o scriu de aici din Irak, iar peste 15 zile ne vom revedea. Am terminat și timbre și plicuri și tot.

Dragul meu Marius, cred că ai intrat deja în atmosfera de vacanță de la țară, cu somn mai mult și joacă la fel, dar sper să fii mult mai folositor bunicilor, întrucât cred și sunt convins că se găsește multă treabă și pentru tine de făcut.

Cu speranța că timpul rămas va trece repede, mă opresc aici. Vă sărut cu mult drag și dor.

Al vostru,
Achim

P.S. De când aștept să scriu aceste rânduri! Pe curând!

după Marius Chivu, *Scrisori din țările calde*,
în vol. *Mică istorie a unui secol mare*

Textul 2

Bună dimineața, adică. Începe iarăși o zi, o luăm de la capăt. Deși nu știi dacă aici „capăt” este cuvântul potrivit. Poate că și în locul acesta nu facem decât să ne rotim, iar și iar, zi după zi. Deschid doar un ochi și mă uit pe furiș la primii vizitatori, mă prefac că nu-i văd. O mamă cu un băiețel. Mama este, probabil, mai tânără ca mine. Dar o mamă rămâne o mamă orice ar fi. Așa se zice, iar eu cred, fiindcă și eu, tot orice ar fi, cred că o să rămân mereu doar un copil. Poveste lungă.

— Hai mai repede! la uite acolo, o pisică sălbatică!

— Nu e pisică sălbatică, Raul, e răs.

S-au îndepărtat. În urma copilului, pe jos, au rămas câteva floricele de porumb. O să le fure vrăbiile de îndată. Uite una, uite alta. Le-au luat, au zburat cu ele.

Cușca mea nu-i foarte departe de intrarea în grădina zoologică. După atâta vreme, știu. Undeva în spatele meu este șoseaua. Aud foarte bine: autobuzul oprește, din el coboară copii mici, ținuți de mână de părinți, copii ceva mai mari care fug înaintea părinților, grupuri de tineri cu căști în urechi, dar și perechi de oameni mai în vârstă, care se țin de braț, sprijinindu-se la fiecare pas. Înaintează prin pădure, pe drumul care îi duce de la șosea la intrare. Aici se opresc, se aude un foșnet, un zornăit, își cumpără bilete, apoi trec de grilele metalice pe care pot să le și văd când stau cocoțat pe platformă, și mai ales iarna, când copacii n-au frunze. De acolo înaintează cum vor, dar majoritatea merg la început pe alea principală. Se uită la tigri, se uită la urși, se uită la lei, abia apoi încep să se risipească pe aleile tot mai înguste, până ajung departe, la ponei, la căprioare, la mufloni, la cămile... Dar, până să ajungă acolo, unii se opresc, inevitabil, la mine.

— Uau, cât e de urât!

Sau:

— Mamă, ce vultur uriaș!

Sau:

— la uite la ăsta, a chelit!

— E bătrân.

— Sau o fi stresat?

— Doamne, ce piele are pe cap și pe gât!

— Ha, ha, ha, ce caraghios! Nu vrei, nene, un fular?

Sau, în zilele mai bune.

— Săracul, uite-l cum stă de pleoștit.

— N-are loc, i-ar trebui o cușcă mult mai înaltă.

Însă cel mai adesea:

— Hei! Băi!

— Tu! Păsăroiule!

— Fă-i o poză!

— Hei, hei!

— L-am prins cu spatele.

Desigur, nu le răspund.

— Bietul de tine, cum de-ai ajuns tu aici?...

Asta mi-a spus-o adineaori o fată, o adolescentă cu bascheți verzi și cu blugii un pic prea lungi la spate, își călcase pe ei până să ajungă aici și tivul era umed, știu asta fiindcă la ea am fost atent. Mirosea a ploaie. Dar și ea, abia ce mi-a pus întrebarea că a și plecat, s-a dus mai departe.

De când au adus o bufniță polară lângă mine, chiar după colț, e mai liniște. Toți fug spre ea de îndată ce o zăresc. Matilda stă foarte mult pe jos, direct pe pământ. E albă ca zăpada și pare să nu se teamă de nimic. Se uită la ei, nici nu se clintește, orice i s-ar zice. Am bănuț-o că e surdă, însă m-am lămurit repede, aude totul perfect. Într-o seară, i-am zis verde-n față:

— Cum de suporti?

— Viața trebuie trăită, mi-a răspuns. [...]

Mă uit la toți copiii aceștia, de patruzeci de ani mă tot uit la copiii aceștia, cum vin ei, mititeii, ținuți de o mână, și cum mă privesc, și cum pleacă ei mai departe, și unii nu se mai întorc niciodată, dar alții se întorc peste un an, și poate că peste încă un an vin din nou, și poate că și fata aceea drăguță, cu bascheți verzi și mirosind a ploaie, a fost aici cu zece ani în urmă, și poate că atunci o ținea de mână un tată, iar acesta i-a spus un lucru atât de frumos despre păsări, încât ea și-l amintește perfect, și de aceea vorbește cu mine acum cu atâta blândețe. „Cum de-ai ajuns tu aici?”

— Uau, ce șoim!

Bine, deșteptule... Și totuși, le e atât de ușor să citească, am învățat până și eu. Patruzeci de ani petrecuți în locul acesta nu e deloc puțin. Dar nu prea mulți se opresc să citească. Cel mai adesea, copiii mici îmi și spun numele cu voce tare, pe litere, amuzați. Se sprijină cu mânuțele lor de balustrada metalică – i-aș zice verde, dar înainte a fost roșie, iar mai înainte a fost galbenă, iar înainte de asta cine știe cum mai fusese, așa că nu-i zic nicicum. E o balustradă, așa cum și eu sunt, în esență, exact ceea ce sunt. Se sprijină de balustradă și citesc foarte atenți ceea ce și eu văd bine de aici:

CONDOR
Vultur grădinar

Veronica D. Niculescu, *C și O și N și Dor*,
în vol. *Uite cine vorbește*

Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul la cerințele de mai jos, cu privire la textele date.

A.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Seria în care ambele cuvinte pot avea omonime este:

- a) „cușcă” și „ponei”.
- b) „lei” și „voce”.
- c) „patruzeci” și „nou”.
- d) „mine” și „râs”.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Autorul scrisorii primește vești de acasă

- a) anual.
- b) lunar.
- c) săptămânal.
- d) zilnic.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Personajul care relatează evenimentele este

- a) o bufniță.
- b) o vrabie.
- c) un condor.
- d) un șoim.

Răspunsul corect: .

2 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Adolescenta are bascheți

- a) albi.
- b) albaștri.
- c) roșii.
- d) verzi.

Răspunsul corect: .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din fiecare text. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Data primei scrisori trimise din Irak este 05.07.1989.		
Autorul scrisorii și-a îndeplinit visul datorită încurajărilor primite.		
Cel care trimite scrisoarea din Irak este Marius.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Grădina zoologică este situată într-o pădure.		
Toți copiii care au vizitat o dată grădina zoologică se reîntorc în anii următori.		
Balustrada de care se sprijină copiii este de culoare mov.		

6. Explică, în unu – trei enunțuri, un motiv pentru care vulturul crede că adolescența vorbește frumos cu el, valorificând textul 2. **6 puncte**

7. Prezintă, în 20 – 40 de cuvinte, o trăsătură a textului continuu, valorificând textul 1. **6 puncte**

8. Precizează o deosebire la nivelul conținutului și o deosebire la nivelul formei între cele două texte. **6 puncte**

9. Crezi că mai este actuală comunicarea prin scrisori? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 1. **6 puncte**

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt despărțite corect în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) sfâr-și-tul; au-to-bu-zul.
- b) sfâr-și-tul; a-u-to-bu-zul.
- c) sfâ-rși-tul; au-to-bu-zul.
- d) sfâ-rși-tul; a-u-to-bu-zul.

Răspunsul corect: .

3 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Matilda ... vede des pe copii.

- a) îl;
- b) îi;
- c) le;
- d) o.

Răspunsul corect: .

3 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
Mă bucur de priveliștea aleilor

- a) înverzit;
- b) înverzită;
- c) înverzite;
- d) înverziți.

Răspunsul corect: .

3 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.
— Băiete, peste balustradă!

- a) nu mai te apleca;
- b) nu te mai apleca;
- c) să nu apleci;
- d) să nu mai apleci.

Răspunsul corect: .

3 puncte

5. Transcrie, din fragmentul următor, *un substantiv în cazul acuzativ și un pronume reflexiv*: „Aici se opresc, se aude un foșnet, un zornăit, își cumpără bilete, apoi trec de grilele metalice pe care pot să le și văd când stau cocoțat pe platformă, și mai ales iarna, când copacii n-au frunze.” **4 puncte**

Substantivul în cazul acuzativ:

Pronumele reflexiv:

6. Rescrie secvența „*fata aceea drăguță [...] care a fost aici cu zece ani în urmă*”, modificând numărul verbului. **4 puncte**

7. Notează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: „Asta mi-a spus-o adineaori o fată, o adolescentă cu bascheți verzi.”

Cuvântul	Funcția sintactică
asta	
a spus	
o fată	
(cu) bascheți	

8. Imaginează-ți că Achim și Marius s-au reîntâlnit după mult timp în aeroport.

Redactează un dialog alcătuit din trei – patru replici, adecvat contextului dat, utilizând un *adverb interogativ* și un *verb la condițional-optativ*, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare umană identificată în textul 1, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura universală. În redactarea răspunsului, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități etc.) sau experiența personală într-un context cultural.

6 puncte

2. Redactează o compunere, de 70 – 130 de cuvinte, în care să îl prezinți pe vultur, personajul din textul 2.

14 puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- să precizezi două trăsături ale personajului indicat;
- să ilustrezi două modalități de caracterizare a personajului, prin câte o secvență comentată;
- să corelezi o valoare transmisă prin acest personaj cu o valoare importantă pentru tine, justificându-ți răspunsul.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

Notă! Compunerea nu va avea titlu sau motto. Punctajul pentru redactare se acordă numai în cazul în care compunerea are minimum 70 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

